



מאת אורי אבנרי

5 - 2 ב'יולי 1973

תנועת המרי

בכנסת!

ובכן — זה נולד במזל טוב. אחרי כימעט שמונה שנים, הפכה סיעת העולם הזה — כוח חדש בכנסת לסיעת מרי — המחנה הרדיקלי הישראלי. בכך הגשמנו שתי מטרות, שעמדו לנגד עיני סיעתנו מזה שנים:

- להחליף את השם המיקרי, שאימצנו לעצמנו בחיפזון ברגע לידת הרשימה לכנסת הששית, בשם המבטא את מהות סיעתנו.
- לקרוא לסיעה בשם שיש בו כדי ללכד, היום או מחר, מחנה גדול יותר של כוחות מתקדמים, השואי פים לשינוי רדיקלי במדינה.

אפילו דבר פשוט וטבעי כזה — זכותה של סיעה להחליף את שמה — נתקל בשורה של התנכלויות. תחילה ביקשו אנשי המערך לדחות את הדיון בוועדת הכנסת (הצריכה לאשר שינוי שם) עד כמה שאפשר. זה לקח כמה שבועות. לאחר מכן חתננו גח"ל לשינוי השם, בטענה שהוא מזכיר את תנועת החמרי, ש"קמה בסוף 1945 וחתפרקה כעבור שנה.

ביקשנו את השם "מרי" — המחנה הרדיקלי הישראלי. אנשי המערך מצאו פיתרון אופייני: מכיוון שוועדת הכנסת לא אישרה מעולם גם את ראשי

התיבות של שאר הסיעות (מפד"ל, רק"ח, גח"ל, וכו') אלא רק את השמות המלאים, היא אישרה גם לנו את השם המלא, מבלי להתייחס לראשי התיבות מר"י. וכך, באותו יום, נרשם השם החדש בפעם הראשונה בפרוטוקול הכנסת. זה היה בדיון על חוק החברות המשתיות:

אורי אבנרי (המחנה הרדיקלי הישראלי): אדוני היושב ראש, כנסת נכבדה. בשם סיעת מרי — המחנה הרדיקלי הישראלי, שאני מדבר בשמה זו הפעם הראשונה... **היו"ר ראיבן ארזי**: מונחת לפני החלטה, בה נאמר רק... המחנה הרדיקלי הישראלי.

אורי אבנרי: ...רוצה אני, אדוני היושב ראש, להציע פיתרון רדיקלי להצעת החוק הזאת, והוא — להחזיר אותה לממשלה.

השם הוסיף לעורר תגובה כל פעם שהזכרתי מעל הדוכן. כך, כעבור יומיים, כאשר הציעו הסיעות השונות הצעות-סיכום לדיון על מישרי-המישטרה:

היו"ר צבי צימרמן: הצעת-סיכום לח"כ אורי אבנרי, בשם המחנה הרדיקלי הישראלי.

מרדכי פורקיס: מרי, מרי! **בנימין הלוי**: זה פלאגיאט! **אורי אבנרי**: אדוני היושב ראש, הפלאגיאט ה"יחיד בבית הזה הוא השם גח"ל. גח"ל היתה תנועה היסטורית במלחמת העצמאות — גיוס-חזק-לארץ (להב"דיל מח"ל, מתנדבי חזק-לארץ).

בשם מרי, המחנה הרדיקלי הישראלי, אני מתכבד להציע את הצעת הסיכום הבאה...

"זוהי שיטת הליברלים העצמאיים: יחס ליברלי לרעיונות הזולת

ועצמאות מן החובה להגשים את הרעיונות הגנובים..."

נסים אליעד: איזו התהדרות ריקה! זו פתח התהדרות נבובה! **אורי אבנרי**: חכיתי לקריאת הביניים הזאת. אני שמח ששאלת אותה. אני מתכוון להשיב עליה.

כאמור — יחס ליברלי לרעיונות הזולת, ועצמאות מן החובה להגשים אותם במציאות.

דמשל: בשנה שעברה השמענו מעל כמה זר, פעמים רבות, רעיון שהוא גם פשוט, גם צודק וגם חיובי: שאדם שגדל כארץ יקבל את אותן הזכויות שמקבלים עולים חדשים — שיבנה, ההוצאות, שירות מקוצר כפי"ק, ועוד ועוד.

הגשנו זאת בצורת הצעת-חוק פרטית, והיא מונחת על שולחן הכנסת מזה חודשים רבים. בימים אלה קראתי פירסומים צעקניים מטעם סיעת ל"ע. הם גילו רעיון מהפכני חדש, ליברלי ועצמאי למהדרין: להעניק לבני-הארץ את אותן הזכויות כמו ל"עולים החדשים.

נסים אליעד: לא לבני-הארץ. לזוגות משוחררי צה"ל, לפחות פה תדייק. **אורי אבנרי**: לזוגות משוחררי צה"ל, אם חברי הכנסת אליעד יסרח, כמו שחברו בוודאי יסרח, לקחת את הצעת-החוק הפרטית של סיעתנו, ימצא בה בדיוק מלים אלה. הן מופיעות בהצעת החוק שלנו, מילה במילה.

נסים אליעד: למה לא אמרת זאת? שכחת? **אורי אבנרי**: רבותי, אם יש לכם רעיון טוב, שלכם או של מישהו אחר, אנא — אתם יושבים בממשלה, הילחמו שם על רעיון זה! תזינו שמים וארץ כדי להגשים אותו. אל תלכו בדרך הפוכה — לסחוב רעיונות, להפריח אותם באוויר, להש"תמש בהם לצורכי פירסומת גרידא, ולא לעשות דבר להגשמתם. זוהי שיטה שאינה נראית לי כלל וכלל.

"ממזר למזר כוחנו גובר"

נהג, למשל, בעיית הנישואין האזרחיים. הצענו...

נסים אליעד: נאום בחירות! **היו"ר ראיבן ארזי**: חברי הכנסת אליעד, אי-אפשר ללוות את הנואם כל הזמן בקריאות ביניים.

אורי אבנרי: חברי הכנסת אליעד, אני יכול להרגיע אותך, כל נאום שלי הוא נאום-בחיירות. מזה ארבע שנים אני מנהל כאן מערכת-בחיירות. אנחנו רוצים להפיץ את דעותינו, ומקווים שאזרחים רבים ככל האפשר יתמכו בהם, על-ידי כך שיכניסו אנשים רבים לכנסת שילחמו למען הגשמתם.

נסים אליעד: — — — **אורי אבנרי**: ידון כל אחד על שיטותיו של השני כאוות-נפשו.

ובכן, המאבק למען הנישואין האזרחיים. הצענו בשעתו לכנסת להנהיג נישואין אזרחיים לכל. סיעת ל"ע הצביעה נגד החוק הזה. אז בא חוק האזרח כתעלול מתמשך — הרבה הרבה פירסומת ומעט-מימון מאבק, זינוק לפני תרות ובריחה משדה-החקר, הכל תחת הפיספסה "ממזר לממזר — כוחנו גובר".

הקול

של



קול

ומתקלקלת משנה לשנה. שריהתיירות נואם פעם או פעמיים בשנה על נושא זה, והכל נשאר כמו שהיה.

גרוע מזה: ההשפעה היחידה של כבוד השר על שפת-הים היא: להקים חומה של בטון בין תליאביב ובין הים שעל חופו היא שוכנת, לנתק את מאות אלפי תושבי תליאביב, תושבי גוש-ידן, מרוח הים ומשפת-הים. מהנכס האקולוגי העיקרי שיש להם.

"רעיון משוחרר - לא יחזר!"

בכלל, נדמה, אדוני היושב-ראש, שזוהי שרי-טה ליברלית עצמאית, סימן היכר של מיפגת ל"ע — יחס ליברלי לרעיונות הזולת, ועצמאות מן החובה לבצע את הרעיונות הגנובים.

סקירתו של שריהתיירות, משה קול, על פעולות מישרי-התיירות, נתנה לנו הזדמנות לערוך חשבון עם מיפגתו — ל"ע. אמרנו:

אורי אבנרי: מישרי-התיירות מדבר הרבה ועושה מעט.

התיירות עולה ויורדת חליפות, אך נדמה לי שהדברים אינם תלויים במאומה במעשיו או במחלדיו של מישרי-התיירות. מלחמה ורגיעה, תנודות בערך הדולר, וגורמים רבים אחרים משפיעים על העליה והירידה. נאומיו של השר משה קול משפיעים מעט מאוד.

נאומי השר קול לא היו מרגיזים אותי, לולא היו להם שתי תכונות:

ראשית: הם מהווים לא פעם פלאגיאט, הפקעת רעיון-גות והצעות הזולת מבלי להזכיר את שם האב, תוך הפיכתם לממזרים.

שנית: הם מופקעים רק לצורכי פירסום עצמי, ולא לצורכי ביצוע.

התכונה השנייה מחמירה את הראשונה. אפשר לסגור סחיבת רעיון, אם המטרה היא לבצע אותו. אבל אי-אפשר לסגור סחיבה כשהיא נעשית לצורכי פירסומת ופירסום בלבד.

שוד בשפת-הים

מה נאמר על הקטע הבא בנאומו של השר מהיום: "בהזדמנות זו אני גם חוזר על הצעת-י לחדש את הדיון בדבר הקמת רשות-חופים לתיקון המצב הירוד השרור היום בחופי הארץ. באין רשות כזו, אני מזהיר מהרס וליכולן חופינו ללא תקנה."

קטע יפה. "הצעתי לחדש את הדיון". מאיפה בא הרעיון הזה?

הוא הושמע לראשונה, לפני שמונה שנים, מעל דוכן זה, על-ידי סיעתנו. היה זה כימעט נאומי הראשון בכנסת, והוא זכה אז לתהודה ציבורית מסויימת.

הצענו הצעה מגובשת: להפקיע את כל שפת-הים בארץ מירי הרשויות המקומיות, ל"אחד אותה ביד אחת, להקים רשות ארצית ל"שפת-הים, רשות שתפתח ותנהל את כל חופי הארץ ביחידה אחת.

כעבור כמה חודשים הפקיע השר משה קול את הרעיון לעצמה, ומאז הוא משיע אותו שוב ושוב, עד עצם היום הזה ממש.

הייתי מאושר איזו היית סוחר בממני רעיון זה, וחרבה רעיונות טובים אחרים, ולא היינו תובעים ממך שום קופירייט — איזו היית עו"ש שח משחזר כדי להגשים את הרעיון, חוץ מאשר לדבר עליו. איזו היית לוחם הרבה, איזו היית לוחם מעט, איזו היית לוחם בכלל, כדי להג"שם אותו, כדי להזין אותו מילימטר אחד קדימה.

מה עשית במקום זה? שום דבר! עברו שמונה שנים, שפת-הים הולכת ומזדהמת, הולכת ומתלכלכת, הולכת